

**Γ' ΤΑΞΗ
ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ**

ΦΥΣΙΚΗ

ΘΕΜΑ 1^ο

Στις παρακάτω ερωτήσεις 1 ως 4 να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερωτήσεως και δίπλα σε κάθε αριθμό το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

1. Ο δείκτης διάθλασης ενός οπτικού μέσου έχει τιμή:
 - α. ίδια για όλες τις ακτινοβολίες που διέρχονται από αυτό.
 - β. που αυξάνεται με την αύξηση του μήκους κύματος λο στο κενό της ακτινοβολίας που προσπίπτει στο οπτικό μέσο.
 - γ. που μειώνεται με την αύξηση του μήκους κύματος λο στο κενό της ακτινοβολίας που προσπίπτει στο οπτικό μέσο.
 - δ. που εξαρτάται από τη γωνία πρόσπτωσης της ακτινοβολίας κατά την είσοδο της στο οπτικό μέσο.

Μονάδες 5

2. Σύμφωνα με το πρότυπο του Bohr, όταν το ηλεκτρόνιο του ατόμου του υδρογόνου κινείται στις επιτρεπόμενες τροχιές:
 - α. η ολική του ενέργεια μειώνεται.
 - β. το μέτρο της ταχύτητάς του είναι ανάλογο της απόστασής του από τον πυρήνα.
 - γ. εκπέμπει ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία.
 - δ. η στροφορμή του είναι κβαντωμένη.

Μονάδες 5

3. Η ακτινοσκόπηση μελών του ανθρώπινου σώματος με ακτίνες X στηρίζεται στην ιδιότητά τους να:
 - α. διαδίδονται στο κενό με την ταχύτητα του φωτός.
 - β. έχουν πολύ μικρό μήκος κύματος, συγκρίσιμο με το μέγεθος του ατόμου.
 - γ. είναι αόρατες.
 - δ. απορροφούνται περισσότερο από χημικά στοιχεία με μεγάλο ατομικό αριθμό απ' ότι από χημικά στοιχεία με μικρό ατομικό αριθμό.

Μονάδες 5

4. Όταν σ' ένα αέριο πέσει λευκό φως, τότε:
 - α. το αέριο απορροφά από το λευκό φως μόνο τις ακτινοβολίες με μήκος κύματος μεγαλύτερο από 600 nm.
 - β. το αέριο απορροφά όλες τις ακτινοβολίες του λευκού φωτός.
 - γ. το αέριο απορροφά από το λευκό φως μόνο ορισμένες ακτινοβολίες που είναι χαρακτηριστικές για το αέριο αυτό.
 - δ. το αέριο δεν απορροφά καμία από τις ακτινοβολίες του λευκού φωτός.

Μονάδες 5

5. Στις παρακάτω προτάσεις να γράψετε στο τετράδιό σας το γράμμα κάθε πρότασης και δίπλα σε κάθε γράμμα, το γράμμα Σ για τη σωστή πρόταση και το γράμμα Λ για τη λανθασμένη.
- Η γωνία εκτροπής κάθε χρώματος, όταν αυτό διέρχεται από οπτικό μέσο, εξαρτάται από το μήκος κύματος του χρώματος.
 - Οι υπέρυθρες ακτίνες έχουν μικρότερο μήκος κύματος από τις ερυθρές.
 - Το ραδιενέργοι ιώδιο χρησιμοποιείται για τη μελέτη της λειτουργίας του θυρεοειδή αδένα.
 - Σε μία αλυσιδωτή αντίδραση τα νετρόνια που αποδεσμεύονται κατά τη σχάση ενός πυρήνα προκαλούν διακοπή της αντίδρασης.
 - Οι λαμπτήρες φθορισμού έχουν μεγαλύτερη διάρκεια ζωής από αυτή των λαμπτήρων πυρακτώσεως.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ 2^ο

- A. Το ηλεκτρόνιο του ατόμου του υδρογόνου στη θεμελιώδη κατάσταση έχει ενέργεια -13,6 eV. Η μετάβαση του ηλεκτρρονίου στην πρώτη διεγερμένη κατάσταση μπορεί να πραγματοποιηθεί:
- αν στο άτομο πέσει φωτόνιο με ενέργεια 13 eV
 - αν το άτομο συγκρουστεί με ένα άλλο ηλεκτρόνιο που έχει κινητική ενέργεια 12eV.

Να χαρακτηρίσετε τις παραπάνω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες.

Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 8

- B. Δύο μονοχρωματικές ακτινοβολίες A και B, με μήκη κύματος λ_A και λ_B ($\lambda_A > \lambda_B$), διαδίδονται στο κενό. Οι ακτινοβολίες προσπίπτουν κάθετα στην επιφάνεια ισοπαχούς πλακιδίου από χαλαζία πάχους d και το διαπερνούν.
- Ο χαλαζίας έριφανται μεγαλύτερο δείκτη διάθλασης για την ακτινοβολία A.
 - Ο χρόνος διελευσης της ακτινοβολίας A μέσα από το πλακίδιο είναι μικρότερος από αυτόν της ακτινοβολίας B.

Να χαρακτηρίσετε τις παραπάνω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες.

Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 8

- Γ. Ο πυρήνας ενός στοιχείου X μεταστοιχειώνεται, με διάσπαση α, προς ένα θυγατρικό πυρήνα X_1 , ο οποίος στην συνέπεια μεταστοιχειώνεται, με εκπομπή β-, σε άλλο θυγατρικό πυρήνα X_2 . Εάν ο πυρήνας του στοιχείου X μεταστοιχειώθει πρώτα, με διάσπαση β-, προς ένα θυγατρικό πυρήνα X_3 και στην συνέχεια ο πυρήνας X_3 μεταστοιχειώθει, με διάσπαση α, προς ένα άλλο θυγατρικό πυρήνα X_4 , τότε:

- Ο ατομικός αριθμός του X είναι ίσος με το ατομικό αριθμό του X_3 .
- Ο μαζικός αριθμός του X είναι ίδιος με το μαζικό αριθμό του X_3 .
- Τα ισδότοπα X_2 και X_4 είναι ίδια.

Να χαρακτηρίσετε τις παραπάνω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες.

Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 9

ΘΕΜΑ 3^ο

Σε έναν πυρηνικό αντιδραστήρα συμβαίνει η παρακάτω σχάση:

- a. Να υπολογίσετε την ενέργεια που εκλύεται κατά τη σχάση αυτή. Μονάδες 8
- β. Αν ο αντιδραστήρας παράγει ενέργεια ίση με $93,1 \cdot 10^6$ MeV, να υπολογίσετε τον αριθμό των πυρήνων που διασπάστηκαν. Μονάδες 7
- γ. Να υπολογίσετε την ενέργεια που εκλύεται κατά τη σχάση 432g Ba. Μονάδες 10

Δίνεται : 1 u = 931 MeV/c², M_r (Ba) = 144.10⁻³ Kg/mole, N_A = 6 · 10²³ άτομα/mole, οι πυρηνικές μάζες M_{Ba}=144,005u , M_{Kr}=88u , M_{Ca}=50u και m_n=1u.

ΘΕΜΑ 4^ο

Δίνονται οι τέσσερις πρώτες ενεργειακές στάθμες υποθετικού ατόμου:

$$E_1 = -10 \text{ eV}, E_2 = -6 \text{ eV}, E_3 = -3 \text{ eV}, E_4 = -1 \text{ eV}$$

- A. a. Να σχεδιάσετε το ενεργειακό διάγραμμα των ενεργειακών σταθμών του υποθετικού ατόμου. Μονάδες 5
- β. Να υπολογίσετε το μήκος κύματος της ακτινοβολίας που εκπέμπεται κατά τη μετάβαση ηλεκτρονίου από τη στάθμη E₃ στη στάθμη E₂. Μονάδες 5
- B. Το άτομο βομβαρδίζεται με ηλεκτρόνια που έχουν επιταχυνθεί από τάση:
- 1) 3,8 V, 2) 9 V
- a. Να εξετάσετε τι θα συμβεί σε κάθε μία από τις παραπάνω περιπτώσεις. Μονάδες 5
- β. Αν το άτομο μετά τη σύγκρουση του με κάποιο από τα παραπάνω εί διεγερθεί στην ανώτερη δυνατή ενεργειακή στάθμη να υπολογίσετε το μέγιστο μήκος κύματος της ακτινοβολίας που μπορεί να εκπέμπει κατά την αποδιέγερσή του. Μονάδες 5
- γ. Ανήκει το παραπάνω μήκος κύματος στην ορατή περιοχή του ηλεκτρομαγνητικού φάσματος; Μονάδες 5

Δίνονται: $h = \frac{20}{3} \cdot 10^{-34} \text{ J.s}$ η σταθερά του Planck

$c = 3 \cdot 10^8 \text{ m/s}$ η ταχύτητα του φωτός στο κενό
 $1 \text{ eV} = 1,6 \cdot 10^{-19} \text{ J}$

$hc = 1243 \text{ eV.nm}$